

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO PROCESO KODEKSO 1, 42, 62, 801, 803 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO, LX SKYRIAUS KETVIRTOJO, PENKTOJO IR ŠEŠTOJO SKIRSNŲ
PAVADINIMŲ PAKEITIMO, LX SKYRIAUS PAPILDYMO SEPTINTUOJU SKIRSNIU
IR KODEKSO PAPILDYMO PRIEDU
Į S T A T Y M A S**

2004 m. balandžio 27 d. Nr. IX-2171
Vilnius

(Žin., 2002, Nr. [36-1340](#))

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas skirtas užtikrinti Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo 11 straipsnyje, taikymą.

2 straipsnis. 1 straipsnio papildymas 4 dalimi

Papildyti 1 straipsnį 4 dalimi:

„4. Įgyvendinant Europos Sąjungos teisės aktus, kituose įstatymuose gali būti nustatomos ir kitos bylų nagrinėjimo, sprendimų priėmimo bei vykdymo taisyklės, negu numato šis Kodeksas.“

3 straipsnis. 42 straipsnio papildymas 6 dalimi

Papildyti 42 straipsnį 6 dalimi:

„6. Šalys turi teisę dalyvauti renkant įrodymus Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka Europos Sąjungos valstybės narės teisme.“

4 straipsnis. 62 straipsnio 3 dalies pakeitimas

62 straipsnio 3 dalyje po žodžio „kolegija“ įrašyti žodžius „išskyrus šio Kodekso 818 straipsnio 5 dalyje nurodytą išimtį“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Lietuvos apeliaciniame teisme civilines bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, išskyrus šio Kodekso 818 straipsnio 5 dalyje nurodytą išimtį.“

5 straipsnis. 801 straipsnio 1 dalies pakeitimas

801 straipsnio 1 dalyje po žodžių „teisingumo ministeriją“ įrašyti žodžius „išskyrus tarptautinių sutarčių ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatytus atvejus, kai susižinoma tiesiogiai“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Nagrinėdami bylas Lietuvos Respublikos teismai su užsienio valstybių teismais dėl teisinės pagalbos susižino per Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją, išskyrus tarptautinių sutarčių ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatytus atvejus, kai susižinoma tiesiogiai.“

6 straipsnis. 803 straipsnio 3 dalies pakeitimas ir straipsnio papildymas 5 dalimi

1. 803 straipsnio 3 dalį papildyti antru sakiniu „Lietuvos Respublikos teismai turi teisę prašyti užsienio valstybės teismo leisti naudoti ryšių technologijas (videokonferenciją, telekonferenciją ir kitas) renkant įrodymus.“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„3. Į užsienio valstybės teismą ar kitą valstybės instituciją dėl teisinės pagalbos suteikimo teismas kreipiasi, jeigu asmuo, kuris turi būti apklaustas arba kuriam turi būti įteiktas procesinis dokumentas, nėra Lietuvos Respublikos pilietis arba jeigu reikia atlikti kitokį procesinį veiksmą. Lietuvos Respublikos teismai turi teisę prašyti užsienio valstybės teismo leisti naudoti ryšių technologijas (videokonferenciją, telekonferenciją ir kitas) renkant įrodymus.“

2. 803 straipsnį papildyti 5 dalimi:

„5. Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka rinkti įrodymus Europos Sąjungos valstybėje narėje turi teisę visi Lietuvos Respublikos teismai (teisėjai).“

7 straipsnis. LX skyriaus ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

LX skyriaus ketvirtojo skirsnio pavadinime po žodžio „(arbitražų)“ įrašyti žodžius „išskyrus Europos Sąjungos valstybių narių teismus“ ir skirsnio pavadinimą išdėstyti taip:

**„KETVIRTASIS SKIRSNIS
UŽSIENIO TEISMŲ (ARBITRAŽŲ), IŠSKYRUS EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ
NARIŲ TEISMUS, SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMO TVARKA“.**

8 straipsnis. LX skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

XL skyriaus penktojo skirsnio pavadinime po žodžio „(arbitražų)“ įrašyti žodžius „išskyrus Europos Sąjungos valstybių narių teismus“ ir skirsnio pavadinimą išdėstyti taip:

**„PENKTASIS SKIRSNIS
LEIDIMO VYKDYTI UŽSIENIO TEISMŲ (ARBITRAŽŲ), IŠSKYRUS EUROPOS
SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ TEISMUS, SPRENDIMUS TVARKA“.**

9 straipsnis. LX skyriaus šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

XL skyriaus šeštojo skirsnio pavadinime po žodžio „teisme“ įrašyti žodžius „išskyrus Europos Sąjungos valstybių narių teismus“ ir skirsnio pavadinimą išdėstyti taip:

**„ŠEŠTASIS SKIRSNIS
UŽSIENIO VALSTYBĖS TEISME, IŠSKYRUS EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ
NARIŲ TEISMUS, PATVIRTINTŲ TAIKOS SUTARČIŲ IR TEISMO NUTARČIŲ,
PRIPAŽINIMO IR LEIDIMO VYKDYTI TVARKA“.**

10 straipsnis. LX skyriaus papildymas septintuoju skirsniu

Papildyti LX skyrių septintuoju skirsniu:

**„SEPTINTASIS SKIRSNIS
EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ TEISMŲ SPRENDIMŲ
PRIPAŽINIMO IR VYKDYMO TVARKA**

818 straipsnis. Europos Sąjungos valstybių narių teismų sprendimų pripažinimo ir vykdymo tvarka

1. Europos Sąjungos valstybių narių teismų sprendimai ir kiti pagal Europos Sąjungos reglamentus vykdytini dokumentai Lietuvos Respublikoje pripažįstami ir leidžiama juos vykdyti pagal Europos Sąjungos reglamentų ir šio Kodekso nustatytą tvarką. Jei Europos Sąjungos reglamentai nenustato Europos Sąjungos valstybių narių teismų sprendimų pripažinimo ir leidimo juos vykdyti tvarkos, šie sprendimai yra pripažįstami ir leidžiama juos vykdyti pagal šio Kodekso VII dalies LX skyriaus ketvirtąjį, penktąjį ir šeštąjį skirsnius.

2. Šio skirsnio nuostatos *mutatis mutandis* taip pat taikomos ir tuo atveju, kai užsienio valstybių teismų sprendimai yra pripažįstami ir leidžiama juos vykdyti pagal tarptautines sutartis, jeigu jose yra nustatyta galimybė du kartus patikrinti teismo sprendimo dėl užsienio valstybės teismo sprendimo pripažinimo teisėtumą ir pagrįstumą.

3. Jei Europos Sąjungos reglamentai nustato šalių teisę kreiptis į teismą dėl Europos Sąjungos valstybių narių teismų sprendimų pripažinimo, prašymas dėl Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimo pripažinimo nagrinėjamas šio straipsnio 4–6 dalyse nustatyta tvarka.

4. Prašymas dėl leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą yra pateikiamas Lietuvos apeliaciniam teismui. Šis prašymas turi atitikti bendruosius procesinius

dokumentams keliamus reikalavimus, įskaitant reikalavimą prašymą ir jo priedus pateikti valstybine kalba arba pridėti šių dokumentų vertimą į lietuvių kalbą. Jeigu pareiškėjas gyvena ne Lietuvos Respublikoje ir nepaskyrė atstovo byloje arba įgalioto asmens procesiniams dokumentams gauti, gyvenančių (turinčių profesinės veiklos buveinę) Lietuvos Respublikoje (šio Kodekso 805 straipsnis), prašyme dėl leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą turi būti nurodytas adresas Lietuvos Respublikoje arba telekomunikacijų galinio įrenginio adresas, kuriuo pareiškėjui būtų įteikiami procesiniai dokumentai. Prašymas dėl leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą žyminiu mokesčiu neapmokestinamas.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytą prašymą nagrinėja Lietuvos apeliacinio teismo vienas teisėjas. Teisėjas, nustatęs, kad prašymas paduotas nesilaikant šiame Kodekse arba Europos Sąjungos reglamentuose nustatytos tvarkos, gali jį laikyti nepaduotu ir nutartimi grąžinti pareiškėjui, o tuo atveju, jeigu prašymas jau buvo priimtas teismo žinion, palikti jį nenagrinėtą. Teismas gali nustatyti terminą prašymo formos arba turinio trūkumams pašalinti (šio Kodekso 115 straipsnis), jeigu pareiškėjas gyvena Lietuvos Respublikoje, nurodė adresą Lietuvos Respublikoje arba telekomunikacijų galinio įrenginio adresą, kuriuo pareiškėjui būtų įteikiami procesiniai dokumentai, arba paskyrė atstovą byloje ar įgaliotą asmenį procesiniams dokumentams gauti, gyvenančius (turinčius profesinės veiklos buveinę) Lietuvos Respublikoje (šio Kodekso 805 straipsnis). Jeigu per teismo nustatytą terminą trūkumai nepašalinami, prašymas laikomas nepaduotu ir grąžinamas pareiškėjui, o jeigu prašymas jau buvo priimtas teismo žinion, jis paliekamas nenagrinėtas. Teisėjas leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą klausimą išsprendžia priimdamas nutartį rašytinio proceso tvarka. Šioje nutartyje turi būti nurodyta jos peržiūrėjimo ir įsiteisėjimo tvarka, o nutartyje, kuria sprendimą leista vykdyti, taip pat pažymėta, kad Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą leista vykdyti netikrinant, ar egzistuoja Europos Sąjungos reglamentuose nurodyti pagrindai atsisakyti pripažinti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą. Ši nutartis įsiteisėja pasibaigus Europos Sąjungos reglamentuose numatytam teismo nutarties dėl leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą apskundimo terminui. Vykdomąjį raštą Lietuvos apeliacinis teismas išduoda tik po nutarties įsiteisėjimo ir pareiškėjo, ir asmens, kurio atžvilgiu siekiama sprendimą įvykdyti, atžvilgiu.

6. Prašymą peržiūrėti nutartį dėl leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą nagrinėja Lietuvos apeliacinio teismo trijų teisėjų kolegija. Šių prašymų nagrinėjimui *mutatis mutandis* taikomos atskirųjų skundų nagrinėjimo taisyklės. Į Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų kolegiją negali būti skiriamas teisėjas, priėmęs šio straipsnio 5 dalyje nurodytą nutartį. Išnagrinėjęs atskirąjį skundą dėl nutarties dėl leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą ir nutaręs nutartį panaikinti, teismas negali perduoti klausimo nagrinėti iš naujo šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka. Visais atvejais teismas, išnagrinėjęs prašymą peržiūrėti nutartį dėl leidimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės teismo sprendimą, priima nutartį. Ši teismo nutartis įsiteisėja nuo jos priėmimo dienos. Teismo nutartis gali būti skundžiama kasaciniu skundu pagal bylų proceso kasaciniame teisme taisyklės.“

11 straipsnis. Kodekso papildymas priedu

Papildyti Kodeksą priedu:

„Lietuvos Respublikos
civilinio proceso kodekso
priedas

IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1347/2000 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams, pripažinimo bei vykdymo (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2002 m. liepos 1 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1185/2002, iš dalies pakeičiančiu 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr.

1347/2000 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams, pripažinimo ir vykdymo I priede pateiktą kompetentingų teismų sąrašą).

2. 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo bei vykdymo užtikrinimo (su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2002 m. rugpjūčio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1496/2002, iš dalies pakeičiančiu Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo I priedą (3 straipsnio 2 dalyje ir 4 straipsnio 2 dalyje nurodytos jurisdikcijos taisyklės) ir II priedą (kompetentingų teismų ir institucijų sąrašas).

3. 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS